

спроможними на міжнародному ринку праці та успішно реалізувати себе у сфері політології.

Висновки та перспективи подальших розвідок напрямку. Таким чином, професійна підготовка майбутніх політологів має бути спрямована на формування у студентів практичних навичок підготовки власних обґрунтованих рішень та формування відповідальності за результати освіти. Виконуючи навчальні завдання, студенти – політологи здобувають професійно значущі та прикладні знання, уміння та навички, які є дуже важливими для майбутньої успішної професійної діяльності. Спільна робота викладачів іноземної мови з профільними викладачами ЗВО сприяє розвитку інтересу та мотивації до практичного оволодіння іноземною мовою. Моделювання ситуації професійного спілкування є одним із найефективніших методів навчання іноземної мови майбутніх політологів.

Однією з основних якостей висококваліфікованого фахівця у сфері політології є знання іноземної мови. Навички володіння іноземною мовою повинні служити не тільки засобом отримання інформації, а й засобом створення контактів з іноземними колегами для організації спільних заходів, обговорення проєктів, проведення конференцій. А іноземна мова як засіб навчання допомагає виробити моделі спілкування для кожної конкретної спеціальності.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Сікорська Л. О., Лобода В. А. Особливості використання кейс-методу в процесі викладання англійської мови на немовних спеціальностях. Міжнародний філологічний часопис, 2021. Вип. 12(1). С. 132–136. DOI: <http://dx.doi.org/10.31548/philolog2021.01.132>.
2. Яременко Н. В. Впровадження елементів предметно-інтегрованого навчання для розвитку усного мовлення студентів. Міжнародний філологічний часопис, 2021. Вип. 12(3). С. 145–149. DOI: <http://dx.doi.org/10.31548/philolog2021.03.145>.
3. Matthew, E. Sociocultural theory and second language development. In: B. Van Patten, & J. Williams (eds.), *Theories in Second Language Acquisition: An Introduction*, 2015. PP. 207–226.
4. The use of modern technologies by foreign language teachers: developing digital skills / Biletska I. O. and others. *Linguistics and Culture Review*, 2021. 5(S2), 16–27. DOI: <https://doi.org/10.21744/lingcure.v5nS2.1327>.

5. Zlatea, S., & Cucui, G. Motivation and performance in higher education. *Procedia – Social and Behavioral Sciences*, 2014. PP. 180, 468–476.

REFERENCES

1. Sikors'ka, L. O., & Loboda, V. A. (2021). Osoblyvosti vykorystannya keys-metodu v protsesi vykladannya anhliys'koyi movy na nemovnykh spetsial'nostyakh. *Mizhnarodnyy filolohichnyy chasopys*, 12(1), 132–136. <https://doi.org/10.31548/philolog2021.01.132> [in Ukrainian].
2. Yaremenko, N. V. (2021). Vprovadzheniya elementiv predmetno-intehrovanoho navchannya dlya rozvytku usnogo movlennya studentiv. *Mizhnarodnyy filolohichnyy chasopys*, 12(3), 145–149. <https://doi.org/10.31548/philolog2021.03.145> [in Ukrainian].
3. Matthew, E. (2015). Sociocultural theory and second language development. In B. Van Patten & J. Williams (Eds.), *Theories in Second Language Acquisition: An Introduction* (pp. 207–226) [in English].
4. Biletska, I. O., & others. (2021). The use of modern technologies by foreign language teachers: developing digital skills. *Linguistics and Culture Review*, 5(S2), 16–27. <https://doi.org/10.21744/lingcure.v5nS2.1327> [in English].
5. Zlatea, S., & Cucui, G. (2014). Motivation and performance in higher education. *Procedia – Social and Behavioral Sciences*, 180, 468–476 [in English].

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

МАГДЮК Ольга Вікторівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов Хмельницького національного університету.

Наукові інтереси: педагогіка, підготовка у ЗВО, мовна підготовка студентів немовних спеціальностей.

ШКОЛЯР Наталія Валеріївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов Хмельницького національного університету.

Наукові інтереси: методика викладання іноземних мов, педагогіка вищої школи, англійська мова для професійного спілкування.

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

MAHDIUK OlhaViktorivna – PhD in Pedagogy, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Foreign Languages, Khmelnytskyi National University.

Scientific interests: pedagogy, higher school training, language training of students of non-linguistic majors.

SHKOLIAR Natalia Valeriivna – PhD in Pedagogy, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Foreign Languages, Khmelnytskyi National University.

Scientific interests: foreign language teaching methods, higher education pedagogy, English for professional communication.

Стаття надійшла до редакції 09.02.2025 р.

УДК 811.111'24-048.32:[37/016:811.111]:316.77](045)

DOI: 10.36550/2415-7988-2025-1-217-280-284

КОМАР Ольга Сергіївна –

старший викладач кафедри іноземних мов

Уманського державного педагогічного

Університету імені Павла Тичини

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5724-3554>

e-mail: olgakomar1711@gmail.com

КОМУНІКАТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК МЕХАНІЗМ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ АНГЛОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ

Сьогодні в Україні відбувається реформування підходів до вивчення та викладання іноземних мов, здійснюється пошук нових засобів та шляхів оптимізації навчального процесу в закладах освіти з метою підвищення якості іноземної підготовки її здобувачів. Ці реалії викликали необхідність здійснити аналіз значення комунікативної діяльності на заняттях з іноземної мови як основного механізму підвищення рівня володіння мовою учасниками освітнього процесу, пошук нових підходів, форм і методів здійснення процесу викладання іноземної мови. З огляду теоретичних та практичних аспектів проблеми стає зрозуміло, наскільки важливим є використання комунікативних форм навчальної діяльності у процесі вивчення англійської мови у закладах середньої та вищої освіти. Враховуючи те, що основна функція мови є комунікативна, комунікативний підхід та зокрема комунікативна взаємодія в класі є головним важелем впливу на успішну іноземну підготовку здобувачів освіти.

У статті означено, що сучасні навчальні програми не лише зосереджуються на мовних компетенціях, але й активно розвивають міжособистісну, командну та цілеспрямовану взаємодію. Однак, низький рівень засвоєння мовного матеріалу в класах, де вивчають англійську мову, часто зумовлений недостатньою комунікативною активністю.

Для покращення комунікативних навичок у вивченні іноземних мов використовуються різноманітні стратегії. Серед них виділяються методи, які сприяють активній участі студентів, розвитку лідерських якостей, проведенню опитувань та моделюванню реальних ситуацій спілкування. Застосування комунікативних стратегій в навчанні англійської мови має значний вплив на якість навчального процесу. Це не лише підвищує рівень засвоєння матеріалу, але й сприяє розвитку практичних навичок спілкування.

Впровадження комунікативного підходу до викладання (CLT) стає дедалі популярнішим, особливо в країнах, що розвиваються, де англійська мова вивчається як іноземна. Використання CLT в школах, університетах та мовних школах сприяє зацікавленості студентів у навчанні, стимулюючи їх інтерес до нових видів діяльності.

Ключові слова: комунікативна діяльність, CLT, інтеракція, комунікативна компетенція, соціокультурний підхід, корпоративне навчання, компетентнісно орієнтована освіта.

KOMAR Olga Serhiivna –

senior lecturer

of the Department of Foreign Languages,

Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5724-3554>

e-mail: olgakomar1711@gmail.com

COMMUNICATIVE ACTIVITIES AS A MECHANISM FOR IMPROVING STUDENTS' ENGLISH LANGUAGE COMPETENCE IN THE CLASSROOM

Nowadays, Ukraine is in the process of reforming approaches to learning and teaching foreign languages, searching for new means and ways to optimise the educational process in educational institutions in order to improve the quality of foreign language training of its students. These realities have made it necessary to analyze the importance of communicative activity in foreign language classes as the main mechanism for improving the level of language proficiency of participants in the educational process, to search for new approaches, forms and methods of foreign language teaching. Taking into account the theoretical and practical aspects of the problem, it becomes clear how important it is to use communicative forms of learning activities in the process of learning English in secondary and higher educational institutions. Since the main function of language is communicative, the communicative approach and, in particular, communicative interaction in the classroom is the main instrument of influence on the successful foreign language training of students.

The article demonstrates that modern curricula not only focus on language competences, but also actively develop interpersonal, teamwork and purposeful interaction. However, the low level of language acquisition in English language classes is often caused by insufficient communicative activity.

Different strategies are used to improve communication skills in foreign language learning. Among them are methods that promote active participation of students, development of leadership skills, conducting surveys and modelling real-life communication situations. The use of communicative strategies in teaching English has a significant impact on the quality of the learning process. It not only improves the level of learning but also contributes to the development of practical communication skills.

The implementation of communicative learning approaches (CLT) is becoming increasingly popular, especially in developing countries where English is studied as a foreign language. The use of CLT in schools, universities and language schools promotes students' interest in learning by stimulating their interest in new activities.

Key words: communicative activity, CLT, interaction, communicative competence, socio-cultural approach, corporate training, competence-based education.

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Англійська мова вивчається як іноземна у багатьох країнах, і комунікативна діяльність є ключовим методом для покращення її засвоєння. Інтерактивна взаємодія в класі стала основною стратегією навчання іноземної мови. Дослідження підтверджують, що використання інтерактивних підходів позитивно впливає на успішність учнів у вивченні англійської мови.

Згідно з теорією взаємодії Лонга, інтерактивні практики, поєднані з розвитком усного мовлення, можуть значно прискорити міжкультурну комунікацію. Активна участь учасників у відкритому спілкуванні сприяє швидшому опануванню мови та дозволяє виявити труднощі, з якими стикаються

учні. Це, в свою чергу, мотивує викладачів адаптувати свої методи навчання для покращення результатів [3, с. 27].

Сучасні навчальні програми не лише зосереджуються на мовних компетенціях, але й активно розвивають міжособистісну, командну та цілеспрямовану взаємодію. Однак, низький рівень засвоєння мовного матеріалу в класах, де вивчають англійську мову, часто зумовлений недостатньою комунікативною активністю.

Для покращення комунікативних навичок у вивченні іноземних мов використовуються різноманітні стратегії. Серед них виділяються методи, які сприяють активній участі студентів, розвиткові лідерських якостей, проведенню опитувань та

моделюванню ситуацій. Впровадження комунікативного підходу до викладання (CLT) стає дедалі популярнішим, особливо в країнах, що розвиваються, де англійська мова вивчається як іноземна.

Застосування комунікативних стратегій в навчанні англійської мови має значний вплив на якість навчального процесу. Це не лише підвищує рівень засвоєння матеріалу, але й сприяє розвитку практичних навичок спілкування. В результаті, активна взаємодія між викладачами та студентами стає важливим елементом у досягненні успіху в навчанні іноземних мов.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Проблема комунікації та комунікативної діяльності завжди привертала особливу увагу філософів, соціологів, педагогів, лінгвістів і фахівців у сфері соціальних комунікацій. Зокрема, аспекти комунікативної взаємодії вивчали такі дослідники, як М. Канал та М. Свейн [2], З. Д. Річардс [9], Т. Роджерс [9], Л. Селінкер [5], М. Гас [5] Дж. Лентолф [7] та інші.

Метою дослідження є аналіз основних категорій і напрямків комунікативної діяльності здобувачів освіти та визначення їхньої ролі у процесі засвоєння англійської мови.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Оволодіння іноземною мовою вимагає зусиль, наполегливості та свідомого навчання. Ключовими факторами є інтенсивна концентрація, постійна робота, комфортне середовище та кваліфіковані викладачі. Ефективне навчання передбачає активну взаємодію між студентами та викладачами, а практика в реальних життєвих ситуаціях має вирішальне значення для досягнення високого рівня володіння мовою.

Поняття взаємодії в аудиторії охоплює діалог між викладачами та студентами, а також між самими студентами. Соціокультурний підхід до навчання підкреслює важливість спільного здобуття знань, у якому ключову роль відіграють діалоги. Зокрема, навчальна бесіда, відома також як дослідницька чи презентаційна бесіда, характеризує взаємодію між учасниками навчального процесу в аудиторії [1, с. 153].

На відміну від цього, презентаційний дискурс або лекційні заняття з односторонньою комунікацією створюють обмежені можливості для залучення студентів у комунікативні дискусії. Такі формати обговорення дозволяють експериментувати з нестандартними ідеями, розуміти перспективи інших учасників, усвідомлювати власне сприйняття та збирати думки в цілісну картину [1, с. 23].

Згідно з дослідженнями Канала і Свейна, усна або текстова взаємодія між студентами та викладачами відіграє ключову роль у навчальному процесі. Основна увага при цьому приділяється залученню учнів до автентичного діалогу та застосуванню принципів, засвоєних під час таких інтерактивних обговорень [2, с. 15].

У межах комунікативної парадигми процес вивчення мови орієнтується на потреби студентів, через їх участь у реальних формах взаємодії. Це сприяє отриманню студентами досвіду усного та

письмового дискурсу, який відображає практичну комунікацію, як-от складання резюме чи підготовка до співбесіди. У такій студент-центричній моделі викладач отримує більше можливостей адаптувати педагогічні стратегії відповідно до освітніх запитів та індивідуальних потреб студентів. Водночас, хоч у цьому підході студенти перебувають у центрі навчального процесу, викладач залишається важливим чинником формування структури занять і керування змінами освітнього середовища [5, с. 376].

Значення комунікативної взаємодії у процесі засвоєння англійської мови важко недооцінити, оскільки вона є ключовим компонентом ефективного навчання. У цьому дослідженні розглядається комунікативна діяльність як один із центральних елементів процесу викладання іноземної мови в освітньому середовищі. Під час занять з англійської мови зазвичай виділяють три основні форми взаємодії: а) взаємодія між учнями та вчителем; б) комунікація на основі спільних інтересів (взаємодія з однокласниками, які знаходяться поруч); в) колективні обговорення.

Ці форми взаємодії передбачають активну участь учнів у спільній роботі, а також у діяльності малих груп, сприяючи знайомству з різноманітними засобами комунікації. До таких засобів належать діалоги, демонстрації, генерація ідей, виконання завдань у групах тощо. Окрім цього, вказані форми взаємодії вимагають залучення учнів до глибоких і змістовних дискусій, що підкреслюється у дослідженнях Кампалейна і Вері [6, с. 142].

Сучасні моделі викладання іноземної мови, такі як гіпотеза взаємодії та комунікативний підхід, підкреслюють значущість цього процесу. Взаємодія в мовному класі сприяє залученню учнів до соціальних активностей, які не лише поліпшують їхні міжособистісні навички, але й підвищують впевненість у собі та самоповагу як мовців із досвідом. Згідно з цим підходом, комунікація інтегрує як міжособистісні, так і соціальні змінні, надаючи їм рівного значення. Вважається, що під час медитації людина отримує можливість керувати певними психічними механізмами та трансформувати їх, а засвоєння інформації відбувається через соціальну взаємодію [8, с. 231].

Основна ідея цієї концепції полягає у сприянні розвитку індивідуальної свідомості. Це означає, що свідомість людини використовує мову як символічний інструмент для регулювання або опосередкування відносин між індивідами та їх взаємодії із зовнішнім світом [7, с. 80].

У контексті інтерактивних підходів до підвищення рівня володіння англійською як другою іноземною мовою існують різноманітні ефективні методики. Однією з них є компетентісно орієнтоване викладання мови (Competency-Based Language Teaching, CBLT). Цей підхід був створений для підтримки іммігрантів у різних країнах у вивченні англійської як другої мови та виявився цінним у дискусіях про важливість інтеракцій як інструменту навчання. Компетентісно орієнтована освіта (CBE), що робить акцент на результатах навчання, стала основою для моделі CBLT. Як зазначають Річардс і Роджерс, учні повинні освоїти визначені категорії знань і

навичок після завершення мовного курсу. Дослідники підкреслюють, що градації рівнів володіння мовою були сформовані на основі аналізу типових завдань, які необхідні у повсякденному житті. CBLT фокусується на ефективності навчання, що полягає в засвоєнні конкретного обсягу знань і навичок через взаємодію [9, с. 112].

Окрім цього, важливим є відхід від традиційних методів навчання й схильність до виконання ролі консультанта у навчальному процесі. Більш широка освітня стратегія, відома як навчання у співпраці, включає кооперативне вивчення мови (Cooperative Language Learning, CLL), яке схоже на кооперативне навчання (CL). Відповідно до принципів, викладених Річардсом і Роджерсом, ця стратегія заохочує студентів брати участь у спільній навчальній діяльності у класі, зокрема шляхом роботи в парах чи невеликих групах. Така взаємодія з однолітками робить методику CLL орієнтованою на учнів. Серед основних її цілей — забезпечення прикладів природного засвоєння мови та створення умов для продуктивного і цілеспрямованого навчального досвіду [9, с. 87].

Дослідники пропонують підходи до аналізу соціально-психологічного впливу комунікації на вивчення англійської мови як іноземної, підкреслюючи важливість соціального контексту. Ця парадигма стверджує, що індивідуальне психологічне функціонування само по собі не може пояснити складність навчання, оскільки культурне середовище формує поведінкові структури, а розумова діяльність перебуває під впливом соціальних відносин та оточення.

Когнітивний підхід до навчання поєднує теорію розвитку Піаже та когнітивну психологію, зосереджуючись на розумовій діяльності, розвитку мислення та когнітивних техніках. Він підкреслює взаємодію як інструмент для сприяння пізнанню, активізації попереднього досвіду, зміцнення соціальних контактів, самопізнання та усвідомлення когнітивного потенціалу [5, с. 267].

Висновки та перспективи подальших розвідок наперед. Дане дослідження свідчить про перспективність проведення дискусій, спрямованих на усвідомлення принципів взаємодії, зокрема в контексті навчання англійської мови як іноземної. На основі аналізу отриманих результатів можна зробити декілька значущих висновків: 1. Усвідомлення вагомості ролі міжособистісної взаємодії у процесі вивчення англійської мови як другої іноземної відкриває нові можливості для подальшого дослідження впливу комунікації на формування мовленнєвих умінь і навичок. 2. Комунікативна активність, що реалізується як між студентами й викладачами, так і серед самих студентів у різних комунікативних групах, є ключовою передумовою успішного засвоєння англійської мови в аудиторному середовищі. 3. Проведена дискусія також продемонструвала різноманітність підходів і теоретичних моделей, що пояснюють вплив взаємодії на рівень оволодіння англійською мовою як іноземною. 4. Прийняття ідеї важливості взаємодії для процесу навчання сприяє

вдосконаленню освітніх практик як з боку студентів, так і викладачів. Окрім досягнення освітніх результатів, акцент на комунікацію також підтримує соціокультурний і когнітивний розвиток обох сторін освітнього процесу. Усе це має бути враховано при дизайні навчальних програм із фокусом на конкретні цілі й потреби аудиторії.

Дослідження підтверджує, що комунікативна взаємодія є ключовою стратегією для покращення взаєморозуміння на заняттях з англійської мови, зокрема з англійської мови професійного спрямування, і допомагає виявити реальні труднощі студентів у вивченні англійської як другої мови.

Отже, можна стверджувати, що розмова має значний вплив на процес вивчення англійської мови як іноземної. Для сприяння дискусіям, розмова і взаємодії в класі викладачам необхідно використовувати різноманітні підходи та методи, а також аналізувати й звітувати про результати їх застосування.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Brandl K. *Communicative Language Teaching in Action: Putting Principles to Work*. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall. 2007. 464 pp.
2. Canale M., Swain M. Theoretical bases of Communicative Approaches to Second Language Teaching and Testing. *Applied Linguistics*, 1980. Vol. 1, no. 1. P. 1-47.
3. Doughty C. J., Long M. H. *The Handbook of Second Language Acquisition*. Oxford: Blackwell. 2003. 888 pp.
4. Dornyei, Z. *Motivational strategies in the language classroom*. Cambridge: Cambridge University Press. 2010. 626 pp.
5. Gass, M. G., Selinker, L. *Second language acquisition: an introductory course*. New York: Routledge. 2008. 612 pp.
6. Kumpulainen, K. & Wary, D. *Classroom interaction and social learning: from theory to practice*. London: RoutledgeFalmer. 2003. 184 pp.
7. Lantolf, J. Second language learning as a mediated process. *Language Teaching*, 2000. Vol. 33, P.79-96.
8. Lightbown P., Spada N. *How Languages are Learned*. 3rd ed. Oxford: Oxford University Press. 2006. 251 pp.
9. Richards J., Rodgers T. *Approaches and Methods in Language Teaching*. 2nd ed. New York: Cambridge University Press. 2001. 142 pp.

REFERENCES

1. Brandl, K. (2007). *Communicative Language Teaching in Action: Putting Principles to Work*. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall. 464 p. [in English]
2. Canale, M. and Swain, M. (1980). Theoretical bases of Communicative Approaches to Second Language Teaching and Testing. *Applied Linguistics*, 1 (1). P. 1-47. [in English]
3. Doughty, C. J. and Long, M. H. (2003). *The Handbook of Second Language Acquisition*. Oxford: Blackwell. [in English]
4. Dornyei, Z. (2010). *Motivational strategies in the language classroom*. Cambridge: Cambridge University Press. 626 p. [in English]
5. Gass, M. G., Selinker, L. (2008). *Second language acquisition: an introductory course*. New York: Routledge. 612 p. [in English]
6. Kumpulainen, K. & Wary, D. (2003). *Classroom interaction and social learning: from theory to practice*. London: RoutledgeFalmer. 184 p. [in English]
7. Lantolf, J. (2000). Second language learning as a mediated process. *Language Teaching*, 33. P. 79-96. [in English]

8. Lightbown, P. M. & Spada, N. (2006). *How Languages are Learned*. 3rd ed. Oxford: Oxford University Press. [in English]

9. Richards, J. C. & Rodgers, T. (2001). *Approaches and Methods in Language Teaching*. 2nd ed. New York: Cambridge University Press. [in English]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

КОМАР Ольга Сергіївна – старший викладач кафедри іноземних мов Уманського державного педагогічного Університету імені Павла Тичини.

Наукові інтереси: комунікативна діяльність як механізм підвищення рівня англомовної компетентності студентів на заняттях.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

KOMAR Olga Serhiivna – senior lecturer of the Department of Foreign Languages, Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University.

Scientific interests: communicative activities as a mechanism for improving students' english language competence in the classroom.

Стаття надійшла до редакції 09.02.2025 р.

УДК 373.5.091.33

DOI: 10.36550/2415-7988-2025-1-217-284-289

КОБЕРНИК Галина Іванівна –

кандидат педагогічних наук, професор,
професор кафедри теорії початкового навчання
Уманського державного педагогічного університету
імені Павла Тичини

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9340-8707>

e-mail: gkobernik812@gmail.com

ДИДАКТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ІНТЕЛЕКТ-КАРТ У ПІДВИЩЕННІ ЯКОСТІ МАТЕМАТИЧНИХ ЗНАТЬ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

У контексті масштабних нововведень в освітній процес питання підготовки здобувачів вищої освіти до інноваційно-педагогічної діяльності на уроках математики наразі залишається недостатньо вирішеним та вимагає як теоретичного, так і практичного обґрунтування дидактичний потенціал інтелект-карт у підвищенні якості математичних знань майбутніх учителів початкових класів.

У статті розкрито дидактичний потенціал інтелект-карт у підвищенні якості математичних знань майбутніх учителів початкових класів.

З'ясовано, що постійне використання інтелект-карт у підготовці майбутніх учителів початкових класів дозволить зробити мислення організованим, чітким і логічним. Адже, інтелект-карти є унікальним і простим методом запам'ятовування інформації, оскільки цей метод найбільше відповідає особливостям роботи людського мозку. Під час вивчення теми, майбутній педагог веде свою карту, структурує матеріал, додає необхідні посилання і формує зв'язки і виокремлює нові рівні та елементи. Викладач супроводжує майбутнього педагога на даному етапі, допомагає сформувати «скелет» інтелект-карти по досліджуваній темі.

Одним із напрямів підвищенні якості математичних знань майбутніх учителів початкових класів є ознайомлення студентів з особливостями застосування інтелект-карти при вивченні математики в початковій школі.

Встановлено, що формування у здобувачів початкової освіти здатності міркувати логічно на уроках математики вимагає впровадження у освітній процес початкової школи таких методів і прийомів навчання, які удосконалюють розвиток логічного й критичного мислення учнів та забезпечують їм успішну реалізацію індивідуальних здібностей. Ефективним способом підвищення ефективності навчального процесу з урахуванням особливостей мислення сучасного учня є включення інтерактивних технік, зокрема застосування інтелект-карт, які допомагають знизити інформаційне навантаження, відновити навички фокусування уваги, стимулювати основні когнітивні процеси, формувати стійкі інтелектуальні вміння, комунікативну та інтелектуальну компетентність.

Ключові слова: інтелект-карти, математичні знання, майбутні учителі початкових класів.

КОБЕРНИК Halyna Ivanivna –

Candidate of Pedagogical Sciences, Professor, Professor of
Elementary Education Theory Pavlo Tychyna
Uman State Pedagogical University

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9340-8707>

e-mail: gkobernik812@gmail.com

DIDACTIC POTENTIAL OF INTELLECT CARDS IN IMPROVING THE QUALITY OF MATHEMATICAL KNOWLEDGE OF FUTURE PRIMARY CLASS TEACHERS

In the context of large-scale innovations in the educational process, the issue of training students of higher education for innovative-pedagogical activities in mathematics classes currently remains insufficiently resolved and requires both theoretical, and practical justification of the didactic potential of intelligence cards in improving the quality of mathematical knowledge of future primary school teachers.

The article reveals the didactic potential of intelligence cards in improving the quality of mathematical knowledge of future primary school teachers.

It was found that the constant use of intelligence maps in the training of future primary school teachers will make thinking organized, clear and logical. After all, intelligence cards are a unique and simple method of memorizing information, since this method most closely matches the features of the human brain. During the study of the topic, the future teacher keeps his map, structures the material, adds the necessary links and forms connections and distinguishes new levels and elements. The teacher accompanies the future teacher at this stage, helps to form the "skeleton" of the intelligence map on the topic being studied.